

Paravan: Trenutno smo še vedno v trendu rasti cen energentov in elektrike

Datum: 05. oktober 2018 Avtor: **Tanja Srnovršnik Volarič** Kategorija: **Trgovanje**

Tema: **Električna energija**, **Zemeljski plin**, **Nafta in naftni derivati**, **Premog**, **Emisije CO₂**, **Ekonomija**

»Trenutno so razmere na trgih energentov zelo zahtevne. Tehnično gledano smo še vedno v trendu naraščajočih cen (ang. bull) in nič ne kaže, da se bo stvar kaj obrnila,« je v četrtek na **Nabavnem vrhu 2018** poudaril dr. **Dejan Paravan**, direktor strateškega inoviranja v GEN- I. Trend rasti se kaže tudi pri cenah električne energije. Paravan je ob tem omenil, da je za razliko od srednje in zahodne Evrope letos hidrološka situacija v regiji jugovzhodne Evrope (JVE) boljša, da pa bi lahko suša situacijo na trgu z električno energijo dodatno zaostri.

Foto: Tanja S. Volarič

»Cene vseh energentov rastejo. Nafta je s tem tednom prebila ceno 80 dolarjev na sodček. Trenutno sicer za sabo še ne vleče ostalih energentov, a se bo to zgodilo, če bo šla proti 100 dolarjem na sodček,« je dejal Paravan.

Trend naraščajočih cen je opaziti tudi na trgu z električno energijo, kjer »je volatilitnost nenormalno visoka«. Paravan je omenil, da je tako na primer v petek cena zanihala za 5 EUR/MWh znotraj istega dneva.

Razlike v ceni med posameznimi leti - 2019 in 2020 - trenutno na vseh trgih, vključno z Madžarsko, znašajo 6 evrov, kar po Paravanovih besedah pomeni, da je cena za 2020 šest evrov nižja od cene za 2019. »Spot 2019 se bo zelo približal terminski ceni za leto 2020. Ta spread, ki je zdaj vmes - 6 evrov - je namreč po moji oceni nevzdržen. Ali se bo res spustil navzdol, je pa zelo odvisno od tega, kaj se bo zgodilo z ostalimi energenti. Če bodo vsi ostali energenti (premog, nafta, plina, CO₂) ostali na enakih nivojih, potem verjetno to drži. Če bodo nafta in ostali fundamenti šli navzgor, bo tudi cena električne energije težko padla. Je pa Nemčija letos močno pod vtisom spota, ta je bil pa zelo visok zaradi vremenskih vplivov,« je pojasnil Paravan.

Največji vpliv na cene električne energije je sicer imela rast cen CO₂ in premoga. Povprečna cena CO₂ kuponov je leta 2017 znašala 5,8 EUR/t, danes pa znaša že 21 EUR/t. Po besedah Paravana rast cen kuponov za 1 EUR/t pomeni okoli 0,9 EUR/MWh pri električni energiji. Cene premoga so se medtem v zadnjem letu dvignile za več kot 40 %, glavni razlog pa je predvsem povečan odjem v jugovzhodni Aziji.

Je pa letos na cene vplivala tudi zelo slaba hidrološka situacija v srednji in zahodni Evropi, zaradi česar (ter za 30 % manjšo proizvodnjo iz vetrnih elektrarn) so promptne (spot) cene elektrike na nemškem trgu zelo zrasle. Dodaten element kompleksnosti pa prinaša še ločitev nemško-avstrijskega trga, je omenil Paravan.

Razlika med dnevnimi cenami elektrike v Nemčiji in Sloveniji padla na 5 EUR/MWh

V regiji JVE je medtem po izredno sušnem letu 2017 letošnje leto hidrološko nadpovprečno, proizvodnja hidroelektrarn pa je kar za 50 % višja kot lani. Če je razlika dnevnih cen med ceno elektrike v Nemčiji in Sloveniji v obdobju med januarjem in septembrom 2017 znašala 14 EUR/MWh, letos znaša samo še 5 EUR/MWh. »Zaradi dobre hidrološke situacije pri nas, slabe pri njih,« pravi Paravan.

A, kot je poudaril, razmere v regiji JVE »ne bodo vedno tako dobre, zagotovo bo prišlo tudi do suše. Trenutno smo v nekem bolj v sušnem obdobju, kar se vidi preko rezervoarjev. V letošnjem letu smo imeli povsod nadpovprečno polnost rezervoarjev. Če pride do sušnega obdobja, to pomeni, da samo še dodamo malo olja na ogenj in še regijo odbije. Cene v regiji danes niso odraz nekaterih ekstremnih razmer v regiji, so odraz globalnih razmer na trgih energentov in CO₂. Če se še v regiji zaostri, lahko vse skupaj samo še podžge«.

Potrebne so kompleksnejše strategije

Glede na zgoraj opisano situacijo je po besedah Paravana čisto legitimno vprašanje, ali prihaja do pregrevanja. Paravan sicer meni, da današnjih razmer ne moremo enačiti z letom 2008 »in reči, da se bo vse skupaj sesulo. Smo pod tistim, kjer se je sploh začelo leto 2008. Se pa vse to odraža v zelo veliki volatilitnosti na trgu«.

S tega stališča v GEN-I menijo, da enostavne strategije preprosto niso več dovolj za takšno situacijo. »Potrebno je poseči po kompleksnejših strategijah, ki omogočajo tako nakupe kot odprodaje (zaklepanje in odklepanje cene). Pri tem je pa ključno, da so odločitve sprejete zelo hitro, hrati pa morajo biti strategije vnaprej jasno definirane,« je dejal Paravan.

GEN-I cen za končne odjemalce (še) ne bo dvigoval

Zaradi rasti cen na veleprodajnem trgu z električno energijo je nekaj dobaviteljev v Sloveniji že napovedalo dvig (ali pa so jih celo že dvignili) cen električne energije za gospodinjstva. Tako so začeli prelivati dvige cen na trgu na cene za gospodinjstva.

»Mi tega nismo in tudi še nekaj časa ne bomo zaradi naše strategije upravljanja portfelja in hedginga. Z ustrezno strategijo smo dovolj zgodaj zakupili ustrezne količine in tako prehiteli konkurenco, da ne rabimo tako hitro dvigovati cen,« je pojasnil Paravan.

Omenil je tudi, da se na trgu, sploh pri ponujanju enostavnih produktov, dogaja zelo ostra bitka. Rezultati štirih največjih javnih razpisov v zadnjih 12 mesecih namreč kažejo, da je Hrvatska elektroprivreda (HEP) šla v treh primerih 3 evre pod tržno ceno. »Naši lastniki nam ne dovolijo iti v takšne politike, niti ne v takšne situacije,« pravi Paravan.

Foto: Tanja S. Volarič

Ta prispevek je na voljo tudi v angleškem jeziku.

Posreduj

PREBERITE TUDI

16.10.2018 - **IEA: Naftni trg dosegel novi konici povpraševanja in ponudbe**